

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

**Srinivasa
Ramanujan**

1887 - 1920

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözülü

Yıl 1895. Hindistan'ın güneyinde bir yerde, Kumbakonam kasabasında. Buradaki bir ilkokulda bir matematik dersi işleniyor. Öğretmen tahtaya bir soru yazmış...

Evet çocuklar,
size bu problemi çözmek için
beş dakika süre...

Şaka yapıyor olmalısın
evladım... Daha tebeşiri bile
elimden bırakmadım ki ben!

Hıh!
Kalemimi açıyor olmasaydım
daha önce çözerdim ben!

Ben çözdüm öğretmenim!

Bravo doğrusu,
ben daha soruyu okumayı
bitiremeden, o çözüverdi!

Öğrencisinin yanıtını bu kadar hızlı vermesi öğretmenin dikkatini
çekmiştir...

Getir bakayım defterini.
Adın neydi senin?

Srinivasa öğretmenim.
Srinivasa Ramanujan.

Biraz zor öğrenir bu adı
öğretmeni bence!

O adı bir süre sonra
bütün dünya öğrenecek
Simit'çigim!

Hımm! Güzel, güzel...
Hımm! İlginç... Söyle bakayım,
nereden öğrendin bunları sen çocuğum?
Baban matematikçi mi senin? Evde
birlikte mi çalışıyorsunuz?

Hayır, babam bir
dükkan kumaş satıyor.
Ben sadece... Matematiği
seviyorum öğretmenim!

Sevecek
başka şey bulamamış
mı bu çocuk?

Eel Herkes senin gibi yoğurtlu
iskender, köfte ya da tavuk şiş sevecek
değil ya! İzin ver, birileri de
matematiği sevsin!

Gerçekten de Srinivasa, bir süre önce eline geçen kapsamlı bir matematik kitabını
bulduğu her fırsatta okumakta, ve bu konuda kendini geliştirmektedir.

Keşke matematik yerine
bir yemek kitabı bulsaymış da
kendini o konuda geliştirseymiş. Biz de
bir tabak Hint yemeği yiyebilirdik
bu sayede belki!

Ha ha ha! O zaman
"Simit ve Peynir'le Mutfak Öyküleri"
köşesini okuyor olurduk!

Yıllar geçtikçe kahramanımızın
matematiğe özel bir yeteneği
olduğu iyice ortaya çıkar.
Srinivasa, bu yeteneğin
değerlendirilmesi gerektiğini
düşünen okul müdürünün
desteğiyle bir burs kazanır ve
üniversiteye başlar.

Ancak matematik dışındaki tüm
derslerini ihmal ettiğinden
sonunda okulu bırakmak zorunda
kalır. Bir işi de olmadığı için çok
zor günler geçirir.

Yoksulluk Srinivasa'nın kendi başına sürdürdüğü matematik çalışmalarını da olumsuz etkiler.

Böyle olmayacak.
Ne çalışabiliyorum ne de uyku tutuyor. Bir an önce işe girmeliyim...

Ben de bu aralar sıcaktan uyuyamıyorum!

Bence senin uykusuzluğunun sıcakla ilgisi yok. Biraz daha az ye mişıl mişıl uyursun bak!

Neyse ki sayılarla arası küçüklüğünden beri iyi olan Srinivasa, bir muhasebecilik işi bulur. Çalıştığı yerde matematiğe ilgi duyan başkaları da vardır. Srinivasa'nın tuttuğu matematik notları onların da dikkatini çeker.

Bay Ramanujan,
Bir an önce bu çalışmalarınızı matematik dünyasının görüşlerine sunmalısınız.

Aman, matematik dediğin nedir? Parmaklarımı sayarım yeter işte!

Ha ha ha! Çok komiksin Simit!

Srinivasa'nın defterlerinde tuttuğu notlar, ileri sürdüğü teoremler, Hintli matematikçiler tarafından şaşkınlıkla incelenir ve takdirle karşılanır. Ancak yine de Srinivasa, üniversite eğitimi almadığı için aradığı desteği tam anlamıyla bulamaz. Bunun üzerine adlarını bildiği ünlü matematikçilere mektuplar yazar. Onlara notlarından örnekler gönderir. Bu kişilerden biri İngiliz matematik profesörü Godfrey Harold Hardy'dir.

Profesör Hardy, Srinivasa'ya bir mektup yazarak onu matematikte ilgili çalışmalarını İngiltere'de sürdürmeye ikna eder.

Bu kadar az eğitim görmüş bir insanın bu kadar ileri matematik bilgisine sahip olması olanaksız. Sanırım bir matematik dehasıyla karşı karşıyayız!

Vay canına, koskoca profesörü etkiledi bizim delikanlı!

Ya, ne sandın? O notlarda çözülmez sanılan bir sürü matematik problemini çözmüş Srinivasa.

Amma uzun yolmuş! Yüz yüz bitmez!

Gemiyle gidiyorlar herhalde akıllım!

Srinivasa, İngiltere'de son derece üretken bir beş yıl geçirir. Burada çalıştığı matematikçilerle çalışarak matematik alanına pek çok katkıda bulunur. Tam mesleğinde uluslararası bir saygınlığa kavuşmuştur ki...

Bay Ramanujan!
İyi misiniz?

Ay, bayıldı çocuk!

Kaş kolonya getir Simit'çiğim!

İngiltere'nin sert iklimi ve o dönemde çıkan Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği yokluklar, bu genç matematikçinin sağlığının bozulmasına yol açmıştır.

Bir süre sonra ülkesine döner, çalışmalarını orada sürdürür ancak eski sağlığına bir türlü kavuşamaz.

Büyük bölümü yokluk içinde geçen ve otuz üç yaşında noktalanan kısa yaşamında, pek çok matematik teoremine imza atmış, ardında günümüz matematikçilerine hâlâ esin kaynağı olan önemli eserler bırakmıştır. "Srinivasa Ramanujan" adı bilim tarihine altın harflerle yazılmıştır.

O zaman?

Saygıyla anıyoruz.